

skim ustanovama, a sljedeće su na redu osnovne i srednje škole, u kojima će se provoditi tijekom školskih godina 2014./2015. i 2015./2016.

Igor Jovanović

Treće Županijsko stručno vijeće nastavnika povijesti Istarske županije, Pula, 5. prosinca 2014.

Veoma zanimljivo i sadržajno, treće Županijsko stručno vijeće nastavnika povijesti Istarske županije održano je na čak tri lokacije. Rad vijeća u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula otvorio je prof. savjetnik Daniel Bogešić najavivši temu skupa *Prvi svjetski rat i nastava povijesti*. Nastavnici su u Gradskoj knjižnici razgledali izložbu Austrijskoga kulturnog foruma *Nemirno zatišje pred buru – vrijeme prije 1914.* Autori izložbe su kustosi Manfred Thumberger i Stefan Kutzenberger, a koncipirana je u 11 cjelina. Središte njezine pozornosti je „ukazivanje na kulturno-znanstvenu dimenziju burnog vremena oko 1914. (Robert Musil) i značenje tog vremena za početak moderne“. „Vrijeme prije Prvog svjetskog rata često se prikazuje kao ‘burno zatišje pred oluju’. No unatoč tom proširenom mišljenju Austrija je u ono vrijeme proživjela fazu posebnoga procvata na području umjetnosti, književnosti, glazbe i znanosti: Sigmund Freud istražuje kako podsvijest upravlja našim životima, žene se počinju emancipirati, cionisti žele židovsku državu, glazba napušta fundamentalnu harmoniju, dok se slikarstvo oslobađa konkretnosti“, stoji u opisu izložbe.

Potom se rad skupa preselio u Muzejsko-galerijski prostor Sveta srca, u kojem je postavljena izložba Mauricija Ferlina *Zatvoreno more*. Ovaj pulski umjetnik i dizajner spojio je minirani pulski akvatorij 1914., neuspjeli pokušaj proboja francuske podmornice Curie u pulsku luku iste godine te njezina naknadnoga austro-ugarskoga zapovjednika Georga von Trappa, kao i njegovu brojnu obitelj koju je proslavio vrlo popularni holivudski film iz 1965. „Moje pjesme, moji snovi“. Moment koji je zaokružio razdoblje od stotinu godina bila je vijest da je njegovo zadnje dijete, utjelovljeno i u filmu, kći Maria Franziska (rođena 1914.), umrla 2014. u stotoj godini života. Raznim artefaktima – fotografijama, dokumentima, predmetima, knjigama, nacrtima, a posebno pratećim edukativnim tekstovima (autor je pozvao na

njihovo strpljivo čitanje) – osvjetljen je život von Trappa, aristokrata koji je za pulskih godina živio u Vili Trapp u današnjoj Budicinovoj 11, zatim ratnika, podmorničara, pustolova, sanjara, kasnije protivnika nacizma koji je odbio podmorničarsku službu na visokom položaju, spriječio da mu jedan sin liječnik ode u vojsku i odbio poziv da sa svojom obitelji pjeva na Hitlerovu rođendan.

Nakon vrlo zanimljivih izložbi, treća je lokacija rada na skupu bio Dom hrvatskih branitelja, u kojem je u tijeku bio jubilarni dvadeseti Sa(n)jam knjige u Istri. Nakon razgleda Sajma, nazočni su poslušali tri predstavljanja knjiga koje su tematski vezane za Prvi svjetski rat.

U prezentaciji knjige / ilustrirane reportaže *Reisen Zum Krieg* sudjelovali su Stefan Winkler, Hubert Patterer, Anne-Kathrin Godec i Dževad Karahasan. U njoj su sabrane ilustrirane reportaže petorice novinara i fotoreportera austrijskih novina *Kleine Zeitung* iz Graza. Razmišljajući kako da obilježi i svojim čitateljima približi stogodišnjicu početka Prvoga svjetskog rata, redakcija *Kleine Zeitung* razaslala je svoje novinare i fotoreportere širom Europe na neka od ključnih mjesta u povijesti u potragu za fizičkim tragovima toga nesretnoga razdoblja, kao i za ostacima pojedinačnih i kolektivnih sjećanja, trijumfa i trauma.

Druga je bila prezentacija knjige *Hotel u oblacima 1914*. Milane Vuković Runjić. Autorica je rekla je da je na ideju o knjizi došla tijekom pisanja svoje prethodne knjige te da je i u ovoj knjizi pisala o Matošu, premda je u doba događanja radnje iz toga romana već bio mrtav, no oživjela ga je zahvaljujući fantastici. Uz autoricu, knjigu su predstavili Kristina Posilović i Denis Kuljiš.

Treća se prezentacija odnosila na roman *Istraga* Philippea Claudela. Glavni lik, Istražitelj, po nalogu dolazi u grad kako bi istražio niz samoubojstava u Tvrtni. Već od silaska s vlaka počinju mu se događati neobične stvari: vrijeme prebrzo prolazi, na ulazu u Tvrtnu ne puštaju ga unutra, jedva nalazi hotel koji je zapravo tik do Tvrtnke, neprestano pada kiša, a uskoro uviđa da ni samu istragu neće biti jednostavno provesti. Kafkijanska atmosfera otuđenoga birokratiziranoga svijeta, ljudi kao dehumanizirana masa, od zaposlenika Tvrtnke koja se bavi svim mogućim djelatnostima do izbjeglica ili turista koji naizmjenice napuštaju hotel, čine ovaj roman parabolom današnjega svijeta u kojemu „čovjek čovjeku nije vuk nego antičovjek“ i koji hrli prema potpunom uništenju, besmislu i apsurd.

Koliko su bila zanimljiva predavanja i predstavljanja knjiga na ovogodišnjem Sajmu knjige, svjedoči, između ostaloga, i posjet nastavnika povijesti Primorsko-goranske županije, koji su također na Sajmu organizirali svoje Županijsko stručno vijeće.

Igor Jovanović

**Drugo Županijsko stručno vijeće učitelja povijesti Istarske županije,
Pula, 10. prosinca 2014.**

U pulskoj Osnovnoj školi Stoja održano je 10. prosinca 2014. drugo Županijsko stručno vijeće učitelja povijesti Istarske županije u školskoj godini 2014./2015. Stručno se vijeće odvijalo u dva dijela. Vijeće je otvorila voditeljica ŽSV-a Sonja Bančić, koja je iznijela Program rada vijeća do kraja školske godine. Predstavila je i Katalog natjecanja iz povijesti za školsku godinu 2014./2015. te komentirala izmjene u natjecanju u odnosu na prošlu školsku godinu.

O izložbi *Anne Frank – povijest za sadašnjost* govorio je Filip Zoričić. Riječ je o izložbi koja kroz tridesetak izložbenih panela donosi brojne detalje iz života židovske djevojčice i njezine obitelji s kraja Drugoga svjetskog rata, ali i aktualizira pitanje ponovne pojave nacističke ideologije u suvremenom svijetu. Organizatori su izložbe, ostvarene u sklopu projekta „Povijest za svijest“, Hrvatska edukacijska i razvojna mreža za evoluciju sporazumijevanja (HERMES) i Kuća Anne Frank iz Amsterdama. „Cilj je priče o Anne Frank progovoriti o temama koje su i danas aktualne u našem društvu, o djeci koja bivaju žrtvama diskriminacije i zločina protiv čovječnosti diljem svijeta“, izjavila je predsjednica HERMES-a Julia Mikić prigodom otvorenja izložbe koja je u Hrvatskoj proširena panelima posvećenima ratovima na našim prostorima. Nakon gostovanja u više hrvatskih gradova, izložba će biti otvorena i u Puli u siječnju 2015., a vodiči će na izložbi biti učenici povijesti pulske Gimnazije.

O svojem je studijskom putovanju u Poljsku i nazočnosti na seminaru *History – Memory – Education. KL Auschwitz a year before liberation* govorila Sonja Bančić. U okviru programa „Prenošenje sjećanja na holokaust i sprječavanje zločina protiv čovječnosti“ Vijeće Europe od 2006. organizira,